

AMGUEDDFA WLÂN GENEDLAETHOL DRE-FACH FELINDRE NATIONAL WOOLLEN MUSEUM DRE-FACH FELINDRE

GWYBODAETH AM DDIOGELWCH I HELPŪ YSGOLION I BARATOI AR GYFER YMWELIADAU YSGOL AC ASESU RISGIAU

Cofiwch:

- fod ysgolion yn gyfrifol am wneud eu hasesiadau eu hunain o'r risgiau, ac
- na allwn ni lenwi, dilysu na llofnodi unrhyw ran o ffurflenni asesu risgiau ysgolion am nad ni sy'n gyfrifol amdanyn nhw.

Rydyn ni'n argymhell bod ysgolion yn cyfeirio at ddogfen y DfES '*Heath and Safety of Pupils/Young People on Educational Visits - A Good Practice Guide, 1988*'.
<http://www.teachernet.gov.uk/wholeschool/healthandsafety/visits>. Mae hyn yn egluro mai cyfrifoldeb athrawon ac arweinwyr grwpiau yw llenwi asesiadau o risgiau cyn mynd ar ymweliad.

Rhywbeth i'ch helpu chi i baratoi yw'r wybodaeth rydyn ni'n ei chynnig am ddiogelwch, ac nid yw'n cymryd lle'r angen am i chi wneud eich asesiad eich hun o risg sy'n benodol i anghenion eich grŵp gan ddilyn y canllawiau swyddogol a pholisïau'r ysgol/AALI.

Mae ein gwybodaeth am ddiogelwch yn amlinellu'r mesurau rheoli y mae'r amgueddfa'n eu dilyn i osgoi neu leihau risgiau, ynghyd â'r rheolau ymddygiad ar gyfer grwpiau sy'n ymweld. Bydd eich asesiad o risg yn cymryd i ystyriaeth oedran, gallu ac anghenion penodol eich grŵp, unrhyw risgiau sy'n gysylltiedig â'ch cludiant neu'r tywydd adeg eich ymweliad, yn ogystal â gwybodaeth yr amgueddfa am ddiogelwch.

Rydyn ni'n argymhell eich bod chi'n rhoi copi o'r asesiad o risgiau/gwybodaeth berthnasol am ddiogelwch i'r holl athrawon/goruchwylwyr ar yr ymweliad.

Yn olaf, rydyn ni wedi cynnwys dyfyniadau o Bolisi Amddiffyn Plant yr amgueddfa ar ddiwedd y ddogfen er gwybodaeth.

DATGANIAD DIOGELWCH

Mae'r Amgueddfa Wlân Genedlaethol, Dre-fach Felindre yn derbyn ei chyfrifoldebau llawn o dan y Ddeddfwriaeth Iechyd a Diogelwch. Mae Polisi Iechyd a Diogelwch yn bodoli ynghyd ag asesiadau ysgrifenedig o risg a wnaed mewn perthynas â'n dyletswyddau cyfreithiol tuag at bobl nad ydynt yn aelodau o staff (h.y. ymwelwyr) sy'n dod i'r safle ac yn defnyddio ein cyfleusterau.

Gallwn eich sicrhau chi fod iechyd a diogelwch ymwelwyr ar y safle o'r pwys mwyaf i ni. Rydyn ni wedi cydweithio'n agos â'r awdurdod lleol ar faterion iechyd a diogelwch, ac rydyn ni am sicrhau y byddwch chi'n mwynhau ymweliad llawn hwyl a gwybodaeth.

Mae gennym ni bolisi recriwtio, hyfforddi ac asesu staff sy'n sicrhau bod yr holl staff sy'n gyfrifol am ddiogelwch a lles ymwelwyr/cyfranwyr yn gymwys i wneud eu gwaith. Ond mae natur grand yr adeilad, gan gynnwys y nifer o risiau serth a lloriau marmor yn golygu bod angen i'r ymwelwyr eu hunain gymryd gofal arbennig.

Gofynnir yn garedig i athrawon a staff eraill yr ysgol weithio mewn partneriaeth â'r Amgueddfa Wlân Genedlaethol trwy oruchwyllo'r plant sydd yn eu gofal ar y safle.

Cyfrifoldeb yr ysgol yw'r disgyblion drwy gydol yr ymweliad, gan gynnwys amser cinio.

Rydyn ni'n argymhell yn gryf bod arweinwyr grwpiau'n dod ar ymweliad i baratoi er mwyn asesu unrhyw risgiau posibl i'ch grŵp.

CEFNDIR	
Profiad	<p>Ailagorodd yr Amgueddfa Wlân Genedlaethol i'r cyhoedd yn Ebrill 2004 yn dilyn ailddatblygiad gwerth £2.6 miliwn.</p> <p>Mae'r Amgueddfa wedi bod ym mhentref Dre-fach Felindre ers 1974, fel arddangosfa fechan mewn melin gwaith i ddechrau, cyn prynu'r felin a'i sefydlu fel Amgueddfa Genedlaethol ym 1984.</p>
Manylion y Safle/Atyniad	<p>Mae'r safle'n adrodd stori diwydiant gwlan Cymru, trwy beiriannau sy'n gweithio. Deunydd archif, arddangosfeydd cyffwrdd a gwneud ac oriel tecstilau. Mae'r cyfleusterau'n cynnwys ystafell addysg newydd, ystafell gotiau, siop a rhodfa dros ben y felin sy'n dal i gynhyrchu brethyn.</p> <p>Os ydych chi'n dysgu hanes, gwyddoniaeth, celf, dylunio a thechnoleg neu ddaearyddiaeth, neu os ydych chi am ddatblygu sgiliau allweddol eich myfyrwyr, mae gan y diwydiant gwlan rhywbeth i'w gynnig i chi. Cafodd y sesiynau eu cynllunio gyda'r Cwricwlwm Cenedlaethol mewn golwg ac maen nhw'n cynnig apêl drawsgwricwlaidd ar gyfer CA1-5.</p> <p>Mae'r Ystordy Ymchwil: Yr Ystafell Ddysgu Ymarferol yn cynnig casgliad cyffwrdd, ynghyd â gweithgareddau a gwybodaeth am ffyrdd i astudio'r diwydiant. Gyda phwyslais ar y sgiliau allweddol, gellir cynnal gweithgareddau yn yr Ystordy Ymchwil, yn yr Amgueddfa neu hyd yn oed o gwmpas y pentref. Cewch ddefnyddio'r cyfleuster ar ôl mynychu diwrnod hyfforddi.</p>
Nifer yr Ymwelwyr	Rydyn ni'n croesawu rhyw 18,000 o ymwelwyr y flwyddyn, a dros 50 o grwpiau ysgol.
Manylion Cyswllt	<p>I drafod manylion eich ymweliad, neu i drefnu ymweliad i baratoi, ffoniwch Sally Moss, Curadur yr Amgueddfa ar 01559 370929; e-bostiwch sally.moss@aocc.ac.uk, neu ffoniwch y Swyddog Addysg ar 01559 372023; ffacs 01559 371592</p> <p>Os ydych chi'n poeni am unrhyw beth ar ôl eich ymweliad, neu os cawsoch chi broblemau mewn perthynas â rheolaeth y lleoliad neu iechyd a diogelwch aelodau o'r grŵp, byddwn ni'n hapus i drafod y materion hyn gyda chi.</p>

GWYBODAETH GYFFREDINOL	
Anifeiliaid / Anifeiliaid yn Baeddu mewn Mannau Cyhoeddus	Ni chaniateir cŵn ac anifeiliaid eraill ar y safle. Ond rydyn ni'n croesawu cŵn tywys sy'n dod gyda phobl â nam ar eu clyw neu ar eu golwg.
Systemau Cyfathrebu	Mae gan yr holl staff blaen tŷ radios dwy ffordd.
Hanes Troseddol	Rydyn ni wedi gwneud archwiliad y Gwasanaeth Gwybodaeth Cenedlaethol (NIS) ar bob aelod o staff. Mae'r archwiliadau cydnabyddedig hyn yn arbennig ar gyfer y sector amgueddfeydd ac yn gyfystyr ag archwiliad sylfaenol y CRB.

	Mae staff yr amgueddfa sy'n dod i gysylltiad rheolaidd a/neu heb oruchwyliaeth â phlant yn cael archwiliadau trylwyr y CRB.
Clirio'r Adeilad mewn Argyfwng	Mae trefniadau ar waith i glirio'r safle mewn argyfwng ac mae mannau ymgynnull ar gael. Mae holl staff yr amgueddfa'n gyfarwydd â'r trefniadau hyn ac yn eu hyrffwrfer yn gyson. Dilynwch gyfarwyddiadau staff yr amgueddfa mewn argyfwng.
Cyfleusterau ar gyfer Ymwelwyr ag Anghenion Arbennig	<p>Mae'r Amgueddfa ac Oriel Genedlaethol yn ceisio darparu ar gyfer ymwelwyr ag anghenion arbennig. Cysylltwch â ni <u>ymlaen llaw</u> i holi pa drefniadau y gallwn ni eu gwneud ar gyfer ymwelwyr ag anghenion arbennig.</p> <p>Rhaid i ysgolion ac arweinwyr grwpiau sicrhau eu bod nhw'n gwneud trefniadau addas i oruchwyllo a chynorthwyo disgyblion ag anghenion arbennig.</p> <p>Mae Canllawiau Mynediad ar gael ar ein gwefan www.aocc.ac.uk/awg/ Neu ffoniwch Swyddfa Addysg yr Amgueddfa ac Oriel Genedlaethol yng Nghaerdydd ar 029 2057 3278/3240</p> <p><u>Namau Corfforol</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Mae modd cyrraedd y pob rhan o'r safle mewn cadair olwyn. Mae lifft yn r amgueddfa a chadair godi yn y Sied Wau. <p><u>Namau ar y Golwg</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Mae hwyluswyr ar gael i helpu/tywys ymwelwyr. - Croeso i ddisgyblion â nam ar eu golwg eistedd yn y rhes flaen yn ystod cyflwyniadau sain. - Mae golau pwl mewn un oriel am resymau cadwraeth, ond mae'r llwybrau a'r paneli testun wedi eu goleuo'n dda. <p><u>Nam ar y Clyw</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Mae systemau larwm gweledol ar y safle. - Croeso i ddisgyblion â nam ar eu clyw eistedd yn y rhes flaen yn ystod cyflwyniadau sain.
Cymorth Cyntaf	Os oes angen Cymorth Cyntaf arnoch chi, cysylltwch ag aelod o staff yr Amgueddfa a fydd yn galw am gymorth.
Teithau Tywys Gweithgareddau yng Nghwmni Dehonglydd	Byddwn ni'n darparu tywysydd profiadol i dywys eich grŵp o amgylch y safle. Bydd yr Amgueddfa wedi asesu risgiau'r gweithgareddau o dan sylw ac yn rhoi gwybod i chi pa risgiau sydd yna a sut caiff y risgiau yna eu rheoli.
Yswiriant / Atebolrwydd Cyhoeddus	Fel Corff Cyhoeddus a Noddir gan y Cynulliad, nid oes yswiriant masnachol gan yr Amgueddfa. Caiff unrhyw atebolrwydd a brofir ei dalu o gronfeydd yr Amgueddfa ei hun, neu, os nad yw hynny'n ddiogel, trwy wneud cais i'r Cynulliad Cenedlaethol.
Plant Coll	<p>Dywedwch wrth y plant i siarad ag un o'r Gofalwyr neu aelod o staff yr Amgueddfa os ydyn nhw ar goll.</p> <p>Os bydd arweinydd y grŵp yn sylwi bod rhywun ar goll, dylech ddweud wrth un o'r Gofalwyr neu aelod o staff yr Amgueddfa a fydd yn cymryd y camau priodol.</p>
Maint Grwpiau	Mae'r safle'n darparu ar gyfer grwpiau o hyd at 40/60 yn y felin. Gall disgyblion

	<p>eraill weithio yn yr Ystafell Addysg gydag athro/athrawes neu aelod o staff AOCC.</p> <p>Gwnewch yn siŵr bod rhywun yn goruchwyllo'ch disgyblion drwy'r amser.</p> <p>Rydyn ni'n gofyn eich bod chi'n cadw at y cyfraddau canlynol: Blynyddoedd ysgol 1 i 3 (5 i 8 oed) : 1 oedolyn cyfrifol : 6 plentyn Blynyddoedd ysgol 4 i 6 (oed 8 i 11) : 1 oedolyn cyfrifol : 10-15 plentyn Blwyddyn 7 + (oed Uwchradd 11+) : 1 oedolyn cyfrifol : 15-20 plentyn</p> <p>Dyma'r cyfraddau y mae'r DfES yn eu hargymell. Dylai arweinwyr grwpiau asesu'r risgiau ac ystyried lefel ddiogel o oruchwyliaeth ar gyfer eu grŵp.</p>
Anghenion Meddygol	<p>Dylai arweinwyr grwpiau neu ysgolion roi gwybod i staff yr Amgueddfa ymlaen llaw os oes gan unrhyw ddisgybl anghenion penodedig neu anhwylder meddygol penodol. Bydd rhaid i ni ystyried hyn a thrafod trefniadau brys gyda chi.</p> <p>Os yw hi'n ddiogel, byddwn ni'n ceisio cynnwys disgyblion ag anhwylderau penodedig neu ddifrifol yn y gweithgareddau a gynigir.</p>
Offer / Offer Chwarae	<p>Caiff yr holl offer ei archwilio'n gyson i wneud yn siŵr ei fod yn 'addas at ei bwrpas', a chaiff y canlyniadau eu cofnodi mewn llyfr offer.</p> <p>Ni chaniateir dringo coed ar y safle.</p>
Planhigion / Ffwng Gwenwynig	<p>Dywedwch wrth y plant i beidio â chasglu a/neu fwyta unrhyw blanhigion, blodau, aeron neu gnau ar safle'r Amgueddfa.</p>
Ymddygiad Ymwelwyr	<p>Rhaid i ymwelwyr beidio â :</p> <ul style="list-style-type: none"> • mynd i fannau sydd ar gau i'r cyhoedd; • ymddwyn yn afreolus; • cyffwrdd neu ddringo ar yr arddangosion; • anwybyddu cyfarwyddiadau'r tywysydd. <p>Gellir gwrthod mynediad i grwpiau heb oruchwyliaeth.</p> <p>Gall y plant ddefnyddio'r Ystafell Addysg heb oruchwyliaeth uniongyrchol gan staff AOCC, ond rhaid iddyn nhw fod yng nghwmni athro neu oedolyn cyfrifol arall o'r grŵp.</p> <p>Mae'r Amgueddfa'n cadw'r hawl i ofyn i grwpiau neu ymwelwyr sy'n ymddwyn yn wael neu'n afresymol adael y safle.</p> <p>Rhaid i unrhyw grwpiau o fyfyrwyr o dan 16 oed fod dan oruchwyliaeth bob amser. Arweinwyr y grŵp neu'r oedolion sy'n eu goruchwyllo sy'n gyfrifol amdanant drwy gydol yr ymweliad.</p>
Map Sgematig	<p>Gallwn ni anfon map sy'n cynnwys llwybrau cerdded awdurdodedig, llwybrau cerbydau a manau parcio bysiau at ysgolion os gwneir cais.</p> <p>Cewch lungopio'r map i holl arweinwyr y grŵp.</p>

Archwiliadau o Gyfleusterau'r Safle	Mae staff yn archwilio'r cyfleusterau'n gyson ac yn cofnodi eu canfyddiadau.
Adnabod Staff y Safle	Mae holl staff yr amgueddfa'n gwisgo bathodynau adnabod. Croeso i chi fynd atyn nhw os oes rhywbeth yn eich poeni chi. Byddan nhw'n gallu'ch helpu chi neu eich cyfeirio chi at y lle priodol i gael cymorth.
Traffig	<p>Mae cyfyngiad cyflymdra o 10 milltir yr awr ar y safle, ac mae arwyddion priodol i ddangos hyn.</p> <p>Mae Maes Parcio Bysiau i Ymwelwyr yn Rheilffordd Dyffryn Teifi yn Henllan (rhyw 5-10 munud ar y bws). Mae'r manau parcio wedi eu marcio.</p> <p>Dylai'r disgyblion ddod oddi ar y bws ar ochr y teithwyr i safle'r Amgueddfa yn hytrach nag i'r brif ffordd. Dylai arweinwyr y grŵp drefnu amser i'r bws ddod nôl i'r un lle i gasglu'r athrawon a'r disgyblion.</p> <p>Mae lle i barcio bysiau mini neu fysiau bach i bobl anabl ar y safle, ond dywedwch ymlaen llaw os ydych chi'n bwriadu dod â cherbyd o'r fath.</p> <p>Mae'n bosibl y bydd ambell i gerbyd yn symud ar y safle. Bydd y rhain yn cadw at y cyfyngiad cyflymdra (10 milltir yr awr) a bydd y cerbydau'n aros ar y ffordd penodol.</p>
Amddiffyn Rhag y Tywydd / Diogelwch yn yr Haul / Dillad	Mae nifer o fannau ar draws y safle sy'n cynnig cysgod rhag y tywydd (tywydd garw neu dywydd heulog iawn). Mae'r rhain yn cynnwys manau cyffredinol dan do yn ogystal â'r ganolfan ymwelwyr a'r caffi.
Cyfleusterau Lles	<p><u>Toiledau</u> Mae tri bloc o doiledau i'r cyhoedd (gyda chyfleusterau i bobl anabl) fel a ganlyn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ar y safle (wrth y maes parcio) - yn y ganolfan ymwelwyr / caffi - yn y bloc Addysg. <p><u>Cyfleusterau / Mannau Bwyta</u> Mae caffi ar y safle sy'n cynnig dewis o fyrbrydau a diodydd.</p> <p>Mewn tywydd poeth, mae'r Swyddog Addysg yn sicrhau bod dŵr ar gael yn y Caffi i'r disgyblion ar ôl taith yng nghwmni hwylusydd.</p>
Gwybodaeth Berthnasol Arall	Rydyn ni'n datblygu llwybr i'w ddilyn o amgylch y pentref a fydd yn barod yn ystod y flwyddyn academaidd nesaf. Bydd y gweithgaredd yn golygu bod athrawon yn arwain eu disgyblion o amgylch y pentref. Cyn lansio'r llwybr, byddwn ni wedi cyflawni asesiad risg llawn yn ôl polisi'r safle.
Adolygu	Caiff y ddogfen yma a'r wybodaeth gysylltiedig am ddiogelwch eu diweddarau'n gyson.

AMDDIFFYN PLANT AR SAFLEOEDD AOCC

Mae ein Polisi Amddiffyn Plant llawn ar y wefan o dan Am AOCC/Polisi a Strategaeth. Darllenwch y dyfyniadau hyn yn ofalus cyn eich ymweliad.

Cyfrifoldebau Arweinwyr/Athrawon wrth ymweld â'r Amgueddfa

Mae Amgueddfeydd ac Orielau Cenedlaethol Cymru am sicrhau bod plant yn cael eu hamddiffyn rhag niwed yn yr Amgueddfa. Yn ogystal â dyletswyddau'r Amgueddfa, rydyn ni'n gofyn bod arweinwyr/athrawon grwpiau yn cyflawni eu cyfrifoldebau eu hunain.

Yn benodol, bydd yr holl arweinwyr/athrawon yn:

- Sicrhau eu bod nhw'n goruchwyllo'r plant/pobl ifanc drwy'r amser
- Cysylltu ag aelod o staff yn achos damwain er mwyn sicrhau bod Trefn Argyfwng AOCC yn cael ei dilyn
- Cysylltu ag aelod o staff os oes plentyn ar goll er mwyn dilyn trefn yr Amgueddfa
- Sicrhau nad oes gan y bobl ifanc ddiodydd meddwol na chyffuriau anghyfreithlon ac nad ydyn nhw'n eu defnyddio nac yn smygu ar dir yr Amgueddfa
- Peidio â cham-drin unrhyw blentyn/person ifanc ar lafar nac yn gorfforol
- Sicrhau bod gennych yswiriant digonol ar gyfer y grŵp a'r arweinydd
- Dweud wrth y grŵp sut i ymddwyn yn Amgueddfeydd ac Orielau Cenedlaethol Cymru
- Dilyn Trefniadau Tân AOCC

Fel arweinwyr/athrawon, chi sy'n bennaf gyfrifol am les y plant sydd yn eu gofal drwy'r amser.

Byddwn ni'n rhoi gwybod i'r arweinydd/athro cyfrifol am unrhyw bryderon (oni bai mai dyna'r person sy'n achosi pryder i ni) ac yn cyfeirio'r mater at yr ysgol/sefydliad wedyn.

Caiff pryderon am ymddygiad yr arweinydd/athro eu cyfeirio'n syth at yr ysgol/sefydliad ac efallai at yr heddlu hefyd.

Ymddygiad grwpiau yn yr Amgueddfa

Mae'r Amgueddfa am i'w holl ymwelwyr fwynhau eu hamser gyda ni. Felly rydyn ni'n disgwyl i bob ymwelydd ymddwyn yn gwrtais, a dangos parch at eraill ac at eiddo'r Amgueddfa bob amser wrth ymweld â'r Amgueddfa.

Ni ddylai arweinwyr grwpiau adael i neb yn y grŵp:

- Ymddwyn mewn ffordd fygythiol, ymosodol neu dreisgar
- Bwlio (ar lafar neu'n gorfforol)
- Gwneud sylwadau rhywiol, hiliol neu sylwadau difriol eraill am unrhyw berson neu grŵp arall
- Difrodi eiddo neu arddangosfeydd yr Amgueddfa
- Gadael sbwriel ar dir yr Amgueddfa
- Bwydo, cyffwrdd, dychryn neu frifo'r anifeiliaid
- Mynd i rannau o'r Amgueddfa sydd wedi eu cau â chortyn
- Defnyddio iaith anweddus
- Smygu
- Yfed alcohol y tu hwnt i'r manau sydd wedi 'u clustnodi (h.y. y bwyty a'r manau picnic) neu ddefnyddio cyffuriau anghyfreithlon
- Bwyta ac yfed heblaw yn y caffis, y bwyty a'r llefydd eraill sydd wedi eu clustnodi i ysgolion fwyta
- Defnyddio ffôn poced yn yr orielau

Os na fyddwch chi'n cadw at y gofynion hyn, mae'r Amgueddfa'n cadw'r hawl i wrthod derbyn grŵp a/neu i ofyn i'r grŵp adael yn safle.